

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

HOUSING FIRST: ROK PO NASTĚHOVÁNÍ ZMĚNY U ZABYDLENÝCH DOMÁCNOSTÍ

*Vyhodnocení výzvy č. 108 OPZ
Podpora programu Housing First (Bydlení především)*

ODDĚLENÍ EVALUACÍ MPSV
KVĚTEN 2023

CÍL STUDIE A METODOLOGIE

CÍLE

- vyhodnotit situaci zabydlených domácností v projektech výzvy č. 108 OPZ po roce od zabydlení
- mapovat oblasti, kde došlo ke změnám prostřednictvím zabydlení do standardního bydlení a intenzivní podpory
- hlavní sledované oblasti:
 - kvalita bydlení, poskytování příspěvku a doplatku na bydlení
 - zdraví a využívání zdravotnických služeb
 - zaměstnání a finanční situace
 - sociální a komunitní začlenění
 - děti

ZDROJE DAT

- dotazníkové šetření – dotazník před nastěhováním a po 1 roce od zabydlení
- administrativní data – NZIS, OKdavky a OKnouze
- aktualizace přehledů zabydlených domácností

DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

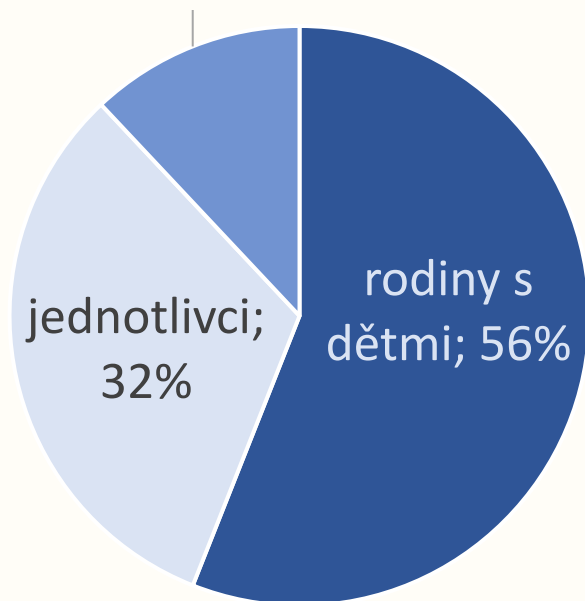
- respondenti: zástupci domácnosti (stejná osoba za obě dotazování, před nastěhováním a po roce od zabydlení)
- dotazování: face to face
- období sběru dat: 08/2019-11/2022

- tazatelé – pracovníci spolupracující s domácnostmi (úvodní část dotazníku vyplňovali pracovníci – hodnocení spolupráce s domácnostmi)
- ve vyhodnocení jsme pracovali se 192 odpověďmi (návratnost 89 %)

ZABYDLOVÁNÍ DOMÁCNOSTÍ

Struktura zabydlených domácností

více dospělých osob; 12%

V projektech bylo zabydleno 280 domácností.

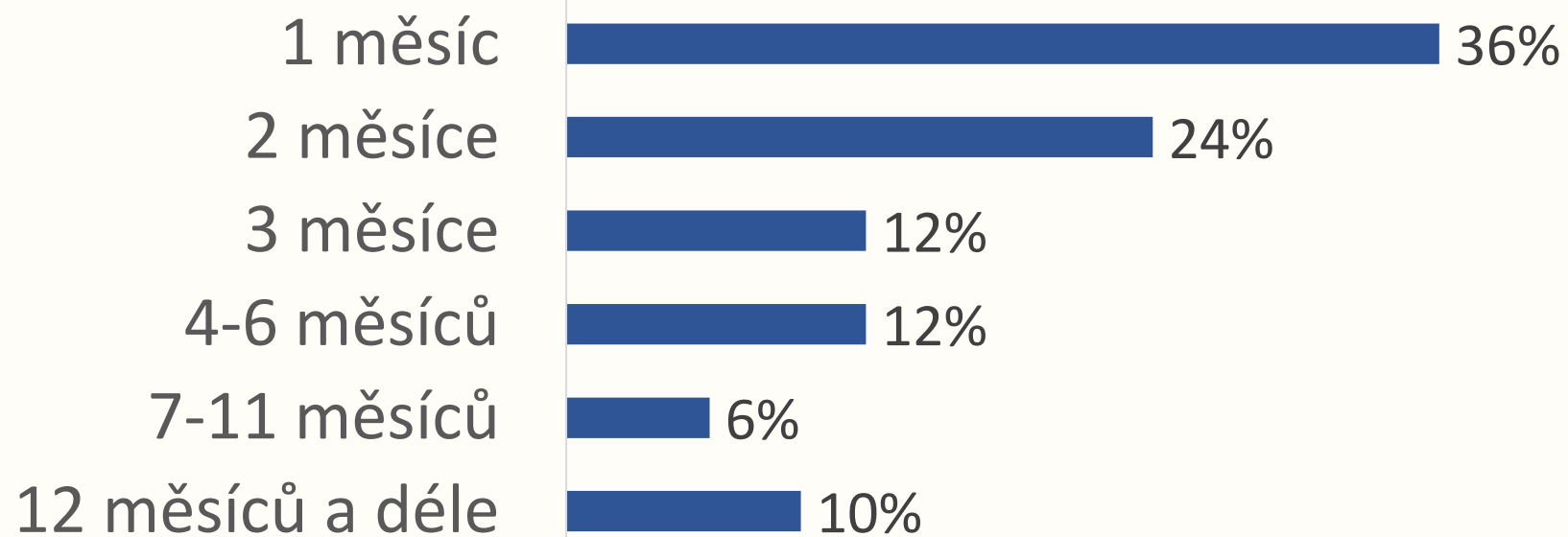
Více než polovina byly rodiny s dětmi. Třetinu tvořili jednotlivci (osoby bydlící samy).

Celkově bylo zabydleno 730 osob, z toho 330 dětí do 18 let.

Domácnosti byly zabydlované od srpna 2019 do července 2022.

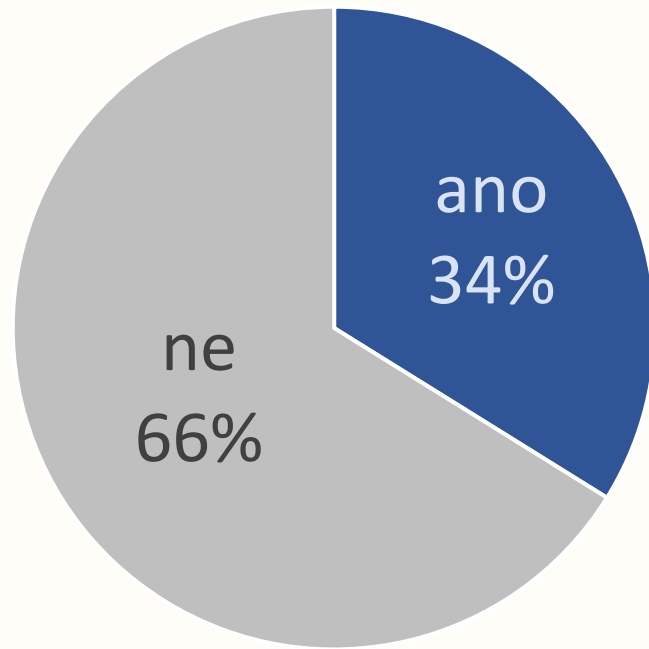
Zabydlování domácností

Délka „čekání“ na byt

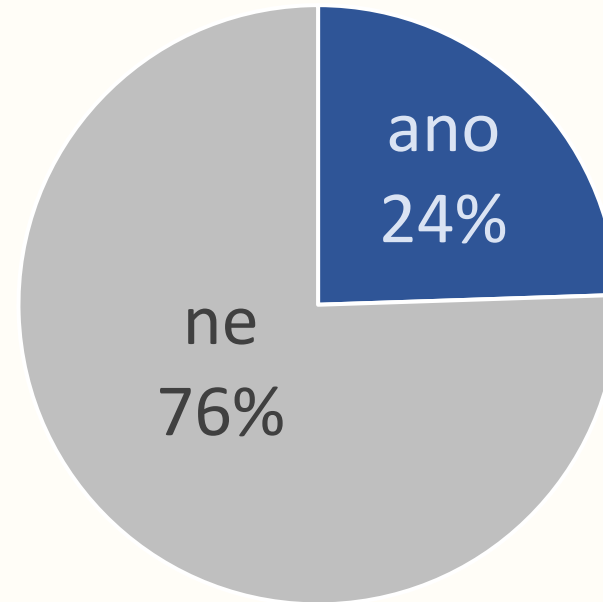

Zabydlování domácností

Platba kauce při nastěhování do bytu v projektu

Možnost výběru ze dvou bytů

DOMÁCNOSTI, KTERÉ
UKONČILY BYDLENÍ

Domácnosti, které ukončily bydlení

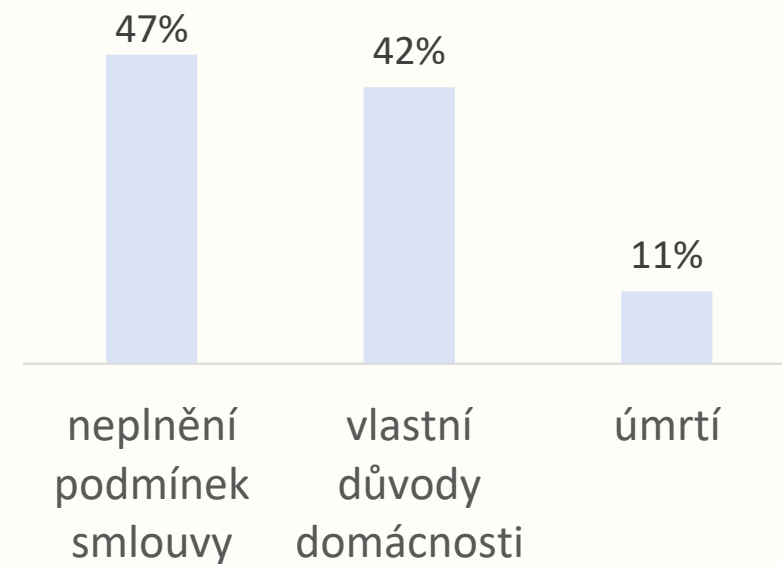
Domácnosti, které ukončily bydlení do 1 roku od zabydlení

Počet domácností nastěhovaných do listopadu 2021 235

podíl domácností, které bydlely alespoň 1 rok 85 %

podíl domácností, které ukončily bydlení
z důvodu neplnění podmínek smlouvy 7 %

Důvody ukončení do 1 roku

PŘÍNOSY PRO ZABYDLENÉ OSOBY

Přínosy z pohledu zabydlených osob

PSYCHICKÁ POHODA A KLID „Jsem klidnější a spokojenější.“

JISTOTA, BEZPEČÍ „Odešel strach, zmizela nejistota, že zůstanete bez střechy nad hlavou.“

MÍT DOMOV „Normálně žít jako člověk.“; „Mám domov, kam se můžu vracet.“

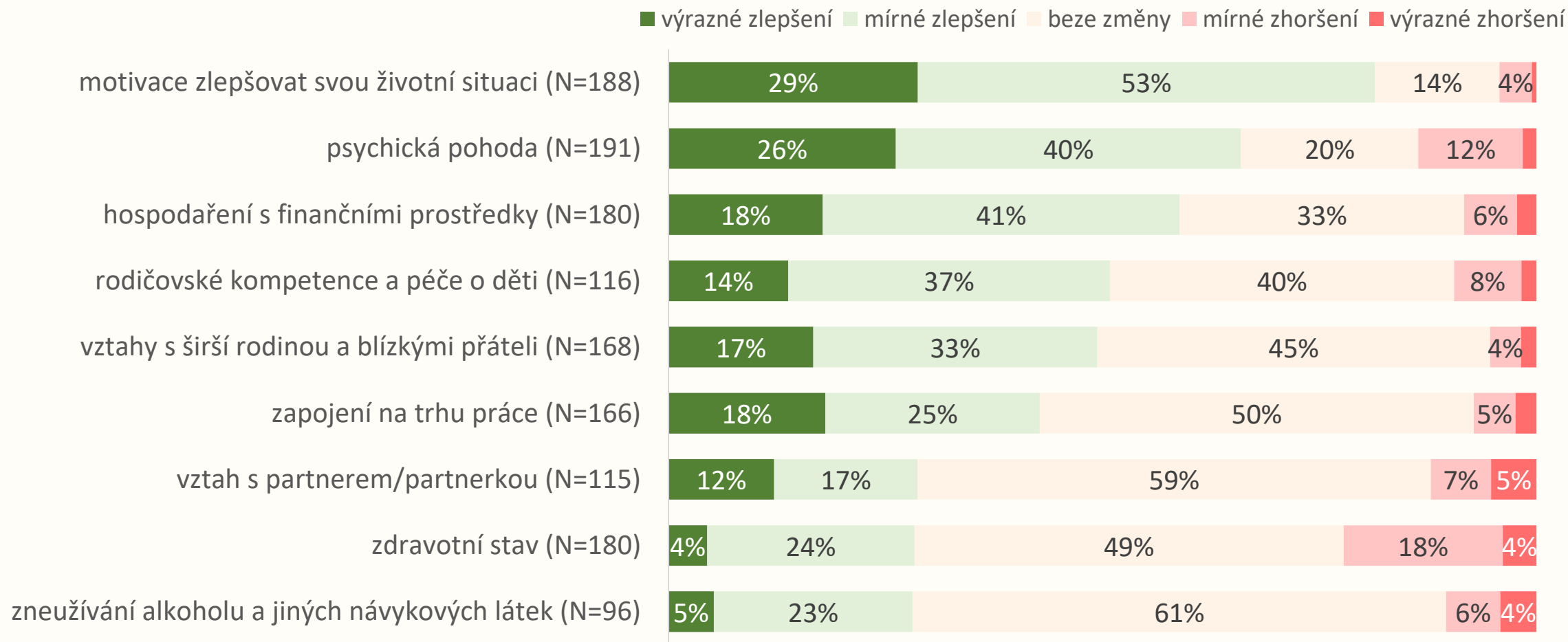
KVALITA BYDLENÍ „Žiji v hezčím prostředí.“

SOUKROMÍ A SVOBODA DĚLAT SI VĚCI PO SVÉM „Můžu uvařit, umýt se, vyprat kdy chci a kdy se mi to hodí, mám své soukromí.“

RODINA A VZTAHY „Začali jsme spolu zase žít jako rodina.“

PRÁCE „Dostala jsem byt a tím i možnost najít si práci.“

Přínosy z pohledu sociálních pracovníků

POROVNÁNÍ SITUACE DOMÁCNOSTÍ PŘED NASTĚHOVÁNÍM A PO NASTĚHOVÁNÍ

Charakteristika
vzorku
respondentů

(N=192)

Vícečetné domácnosti: 67 %

Jednočlenné domácnosti: 33 %

Ženy: 69 %

Muži: 31 %

Průměrný věk: 46 let

Základní vzdělání: 63 %

Středoškolské vzdělání bez maturity: 31 %

36 % respondentů vypadá či o sobě říká, že je z romské komunity

Charakteristika
vzorku
respondentů
(N=192)

39 % v pozici samoživitele či samoživitelky

31 % zkušenost s domácím násilím

26 % duševní onemocnění

19 % invalidita

12 % závislost na návykových látkách včetně alkoholu

9 % hrozilo umístění dítěte či dětí do ústavní péče

Charakteristika
vzorku
respondentů
(N=192)

67 % zkušenost s pobytem na ubytovně

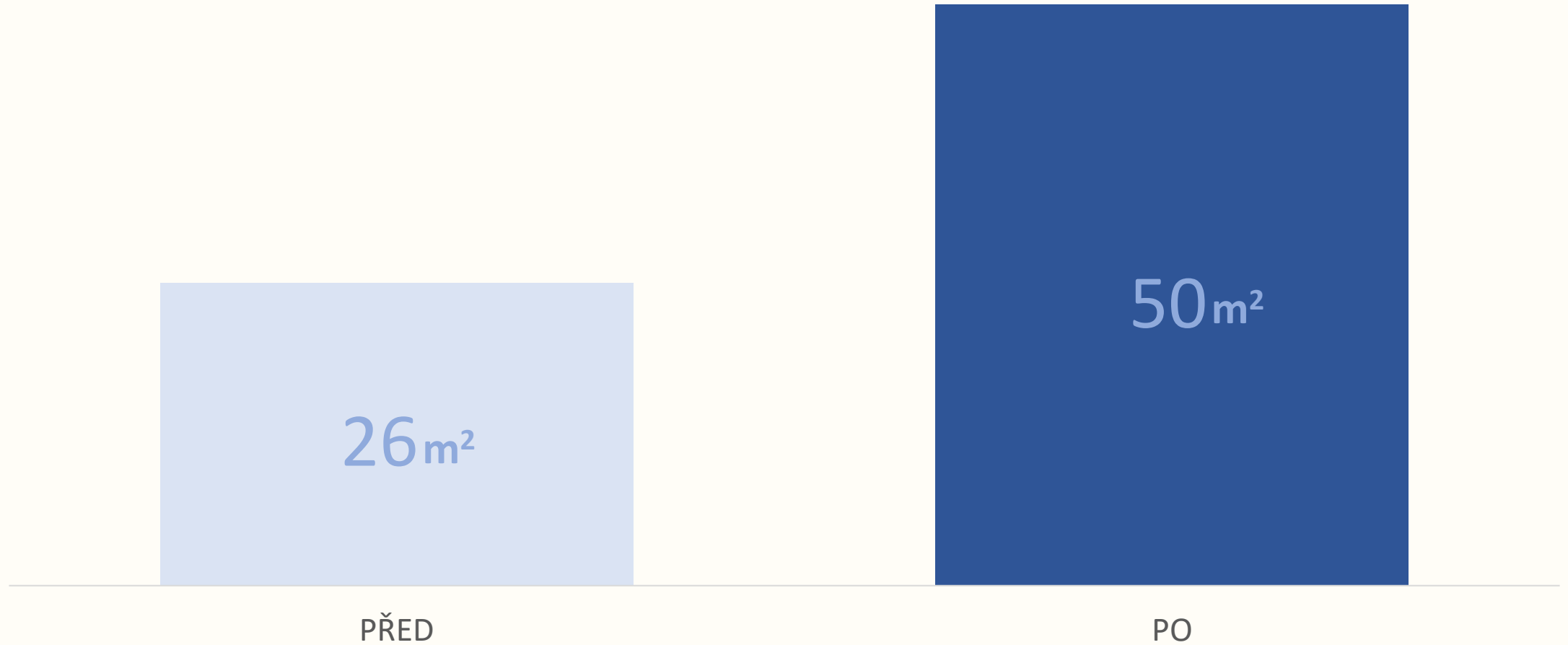
52 % zkušenost s pobytem v azylovém domě

39 % zkušenost s životem na ulici

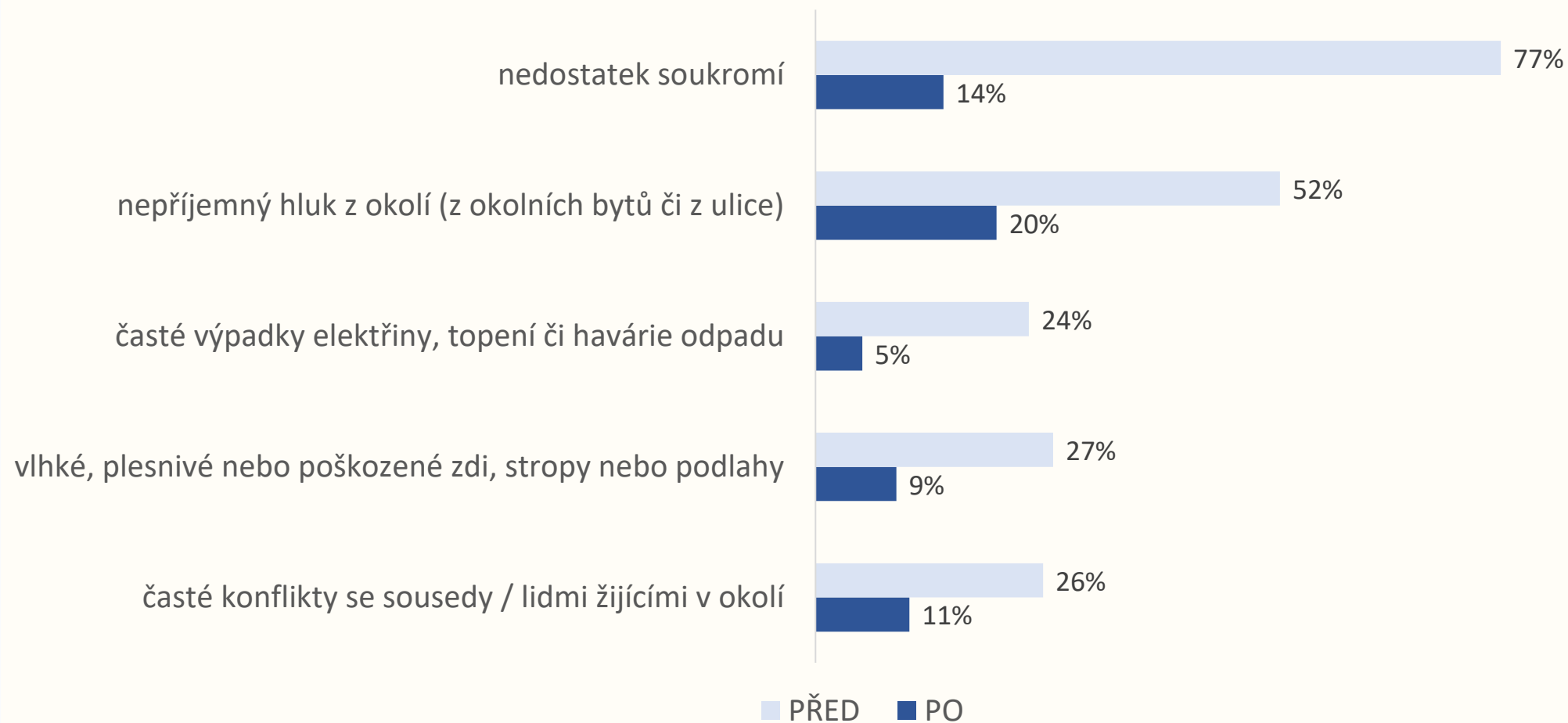

BYDLENÍ

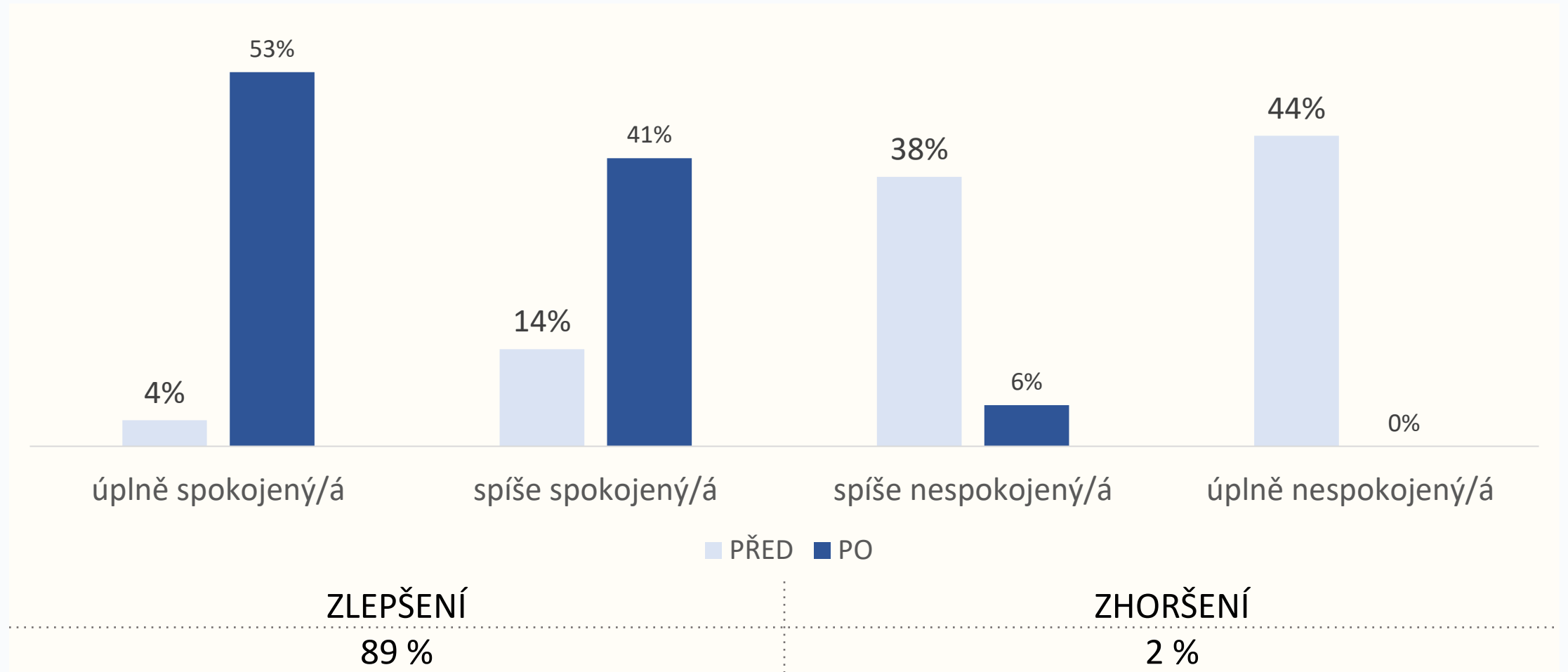
Prostor pro bydlení domácnosti

Negativní aspekty bydlení

Spokojenost se situací s bydlením

Potíže při plnění podmínek nájemní smlouvy

potíže s včasným hrazením nájemného a nevytvářením dluhu	22 %
--	------

potíže s dodržováním nočního klidu a bezkonfliktním soužitím se sousedy	13 %
---	------

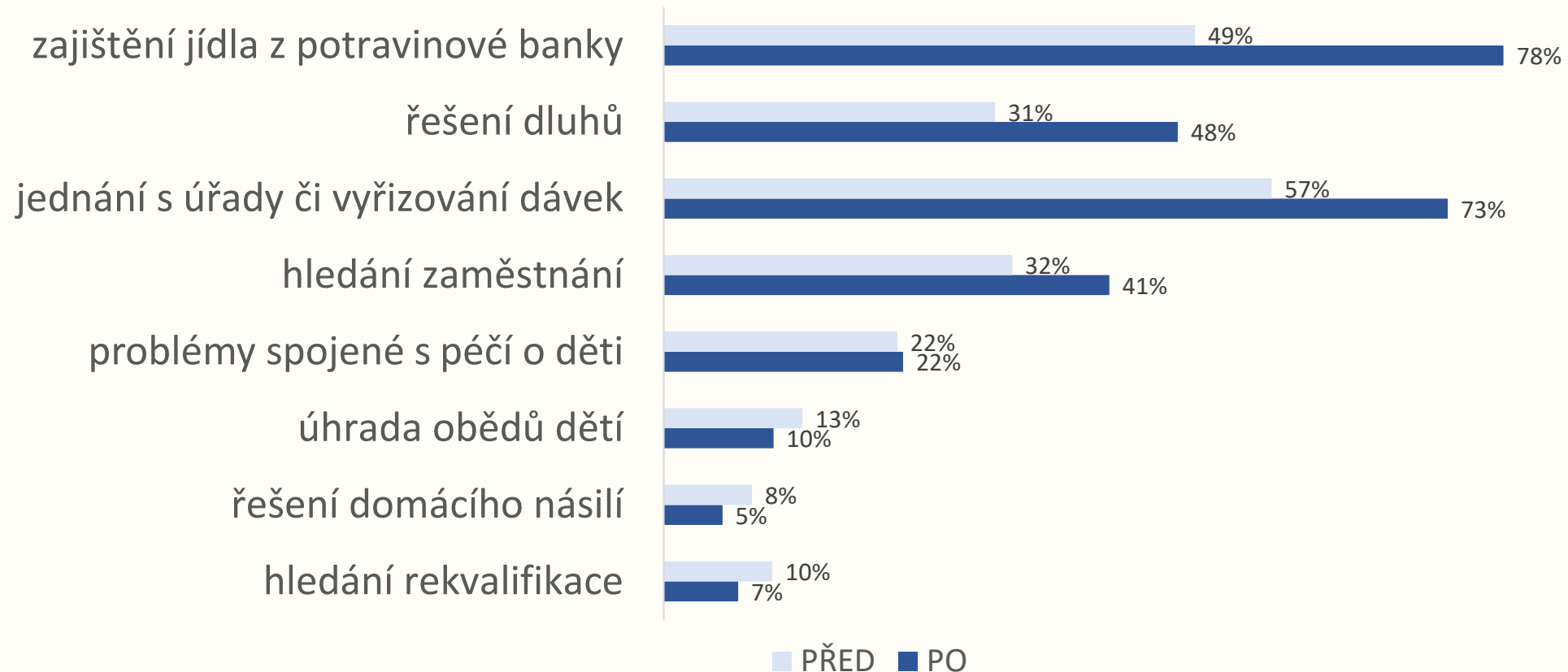
potíže s naplňováním podmínky, aby byt neobývaly osoby bez oprávnění k užívání bytu	9 %
---	-----

potíže s povinnostmi hradit škody způsobené na bytě a údržbou bytu	7 %
--	-----

PODPORA

Využívání podpůrných služeb

Pomoc s vybavením bytu (např. přes nábytkovou banku) využilo v novém bydlení 46 procent respondentů, **pomoc s uhrazením nájmu z garančního / krizového fondu** 19 procent dotázaných.

DOPLATEK A PŘÍSPĚVEK NA BYDLENÍ

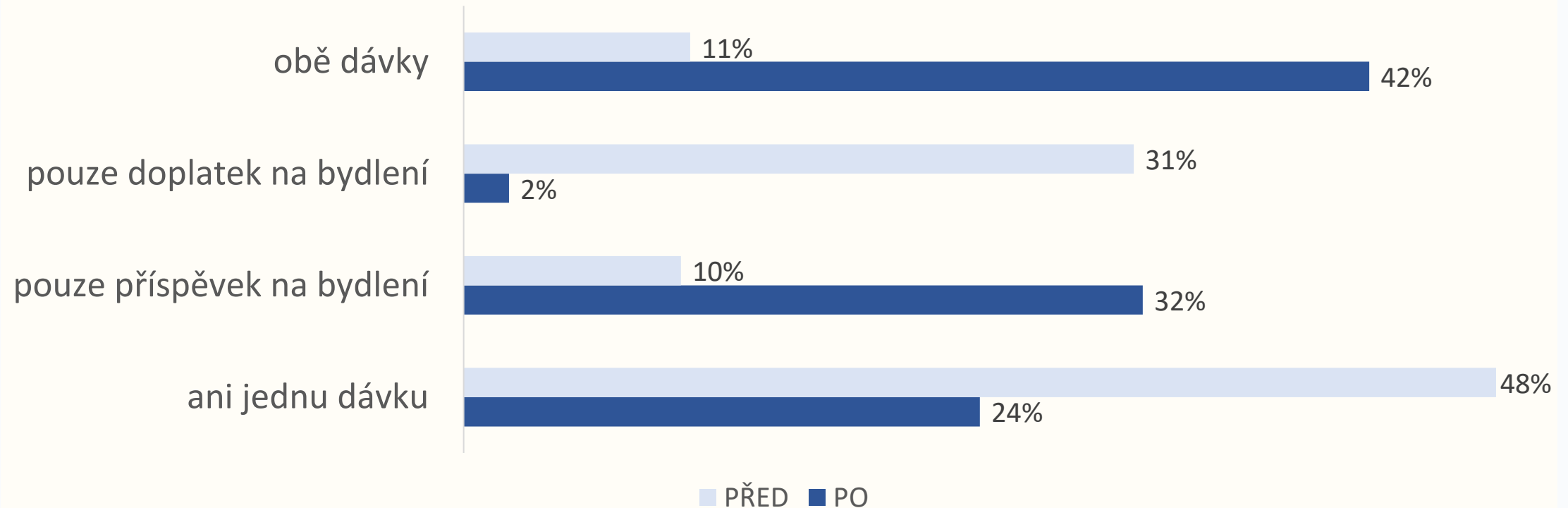
Analýza dat z
OKDávky a
OKNouze
(N=237)

doplatek na bydlení

příspěvek na bydlení

**12M před nastěhováním
a 12M po nastěhování**

Využívání doplatku a příspěvku na bydlení

Doplatek na bydlení začalo po stěhování nově pobírat 13 procent domácností, přestalo ho pobírat 10 procent domácností. **Příspěvek na bydlení** začalo po stěhování nově dostávat 55 procent domácností, dostávat ho přestala 2 procenta domácností.

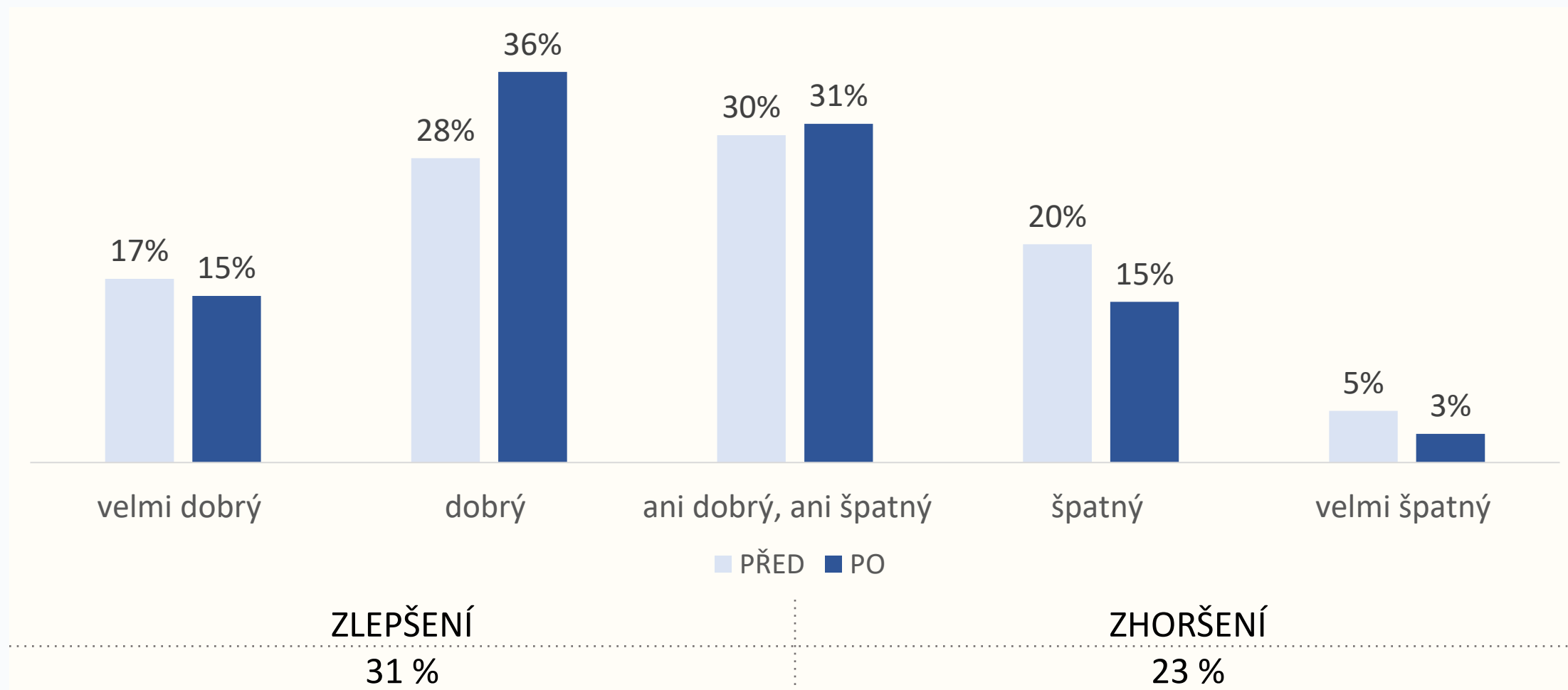
Vyplácené doplatky a příspěvky na bydlení

	PŘED	PO	ZMĚNA
vyplácené doplatky a příspěvky na bydlení celkem	45 146 277 Kč	43 817 262 Kč	-1 329 015 Kč
vyplácené doplatky na bydlení celkem	23 386 230 Kč	17 886 964 Kč	-5 499 266 Kč
vyplácené příspěvky na bydlení celkem	21 760 047 Kč	25 930 298 Kč	4 170 251 Kč
vypláceno průměrně na 1 domácnost (za rok)	190 491 Kč	184 883 Kč	-5 608 Kč

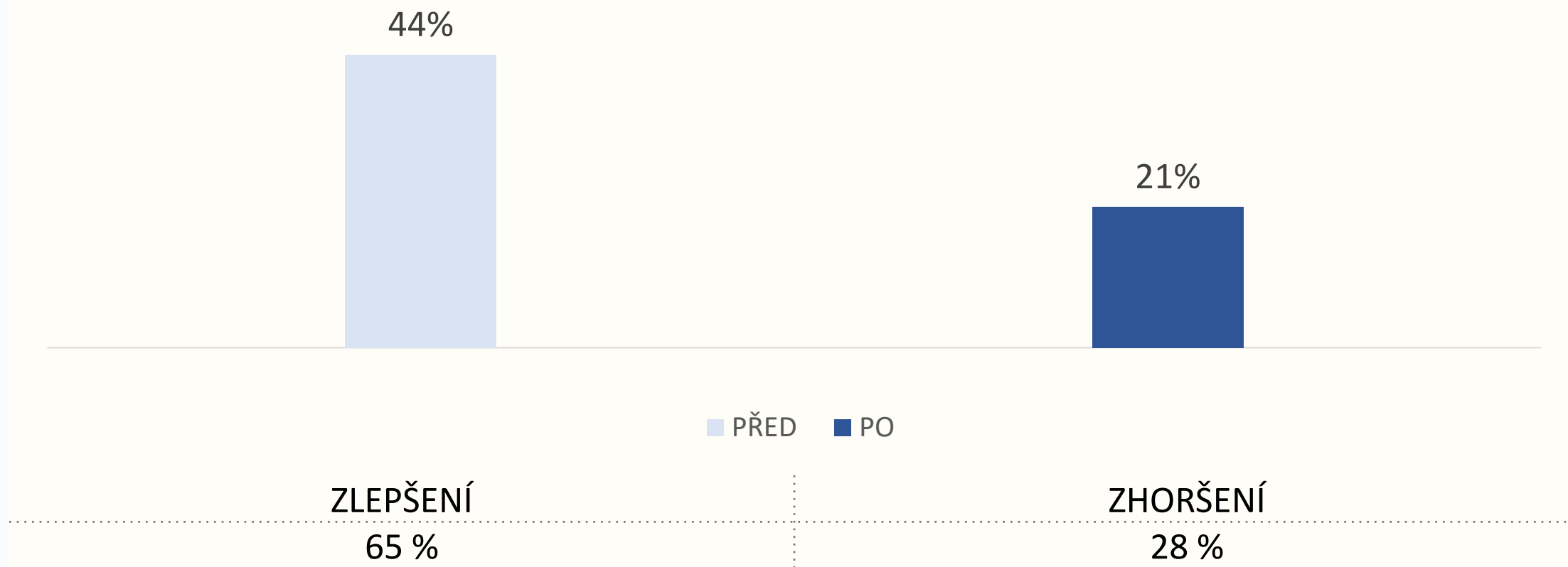

ZDRAVÍ

Celkový zdravotní stav

Index K6 – osoby v pásmu vysoké úrovně stresu

ZDRAVOTNICKÉ SLUŽBY

Analýza dat z
NZIS

(N=183)

zdravotnické služby

léky

5 let před nastěhováním
a 2 roky po nastěhování

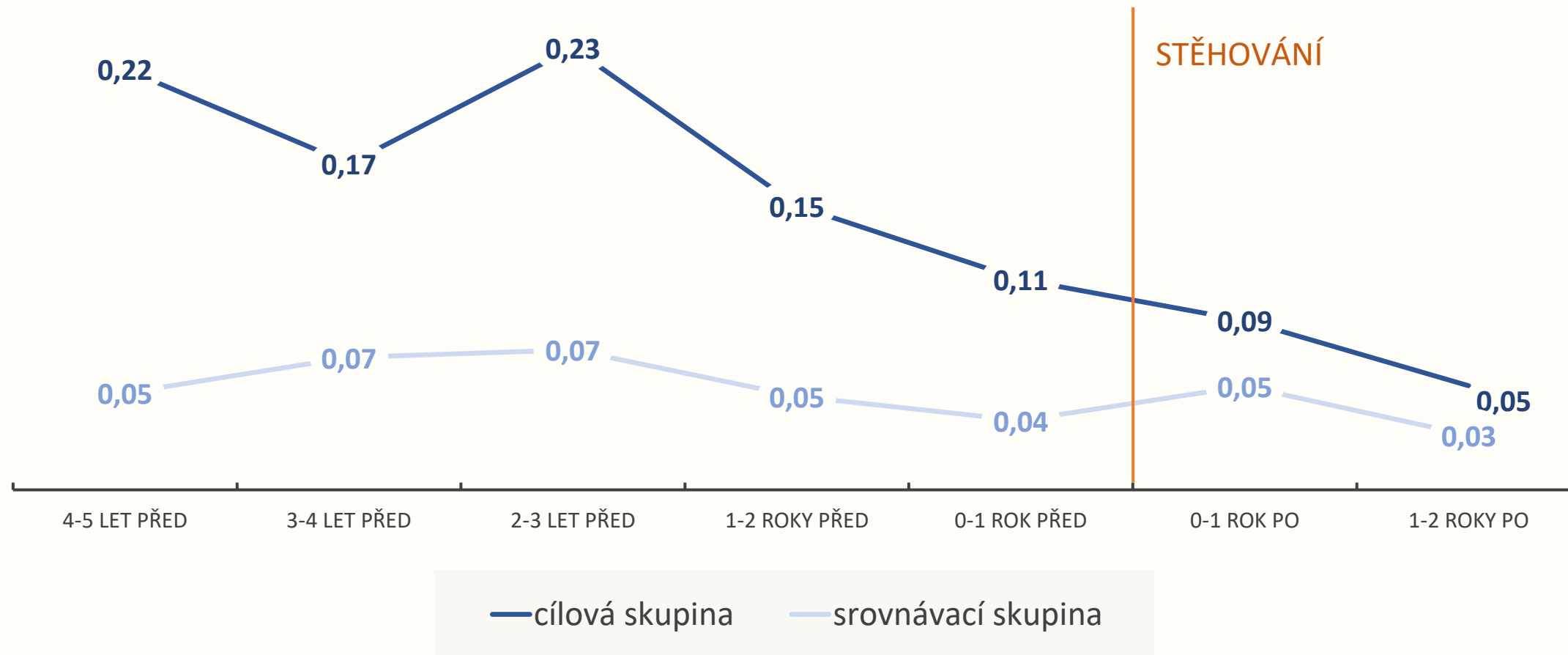
POROVNÁNÍ

cílové skupiny – osob s poskytnutým sociálním bytem a

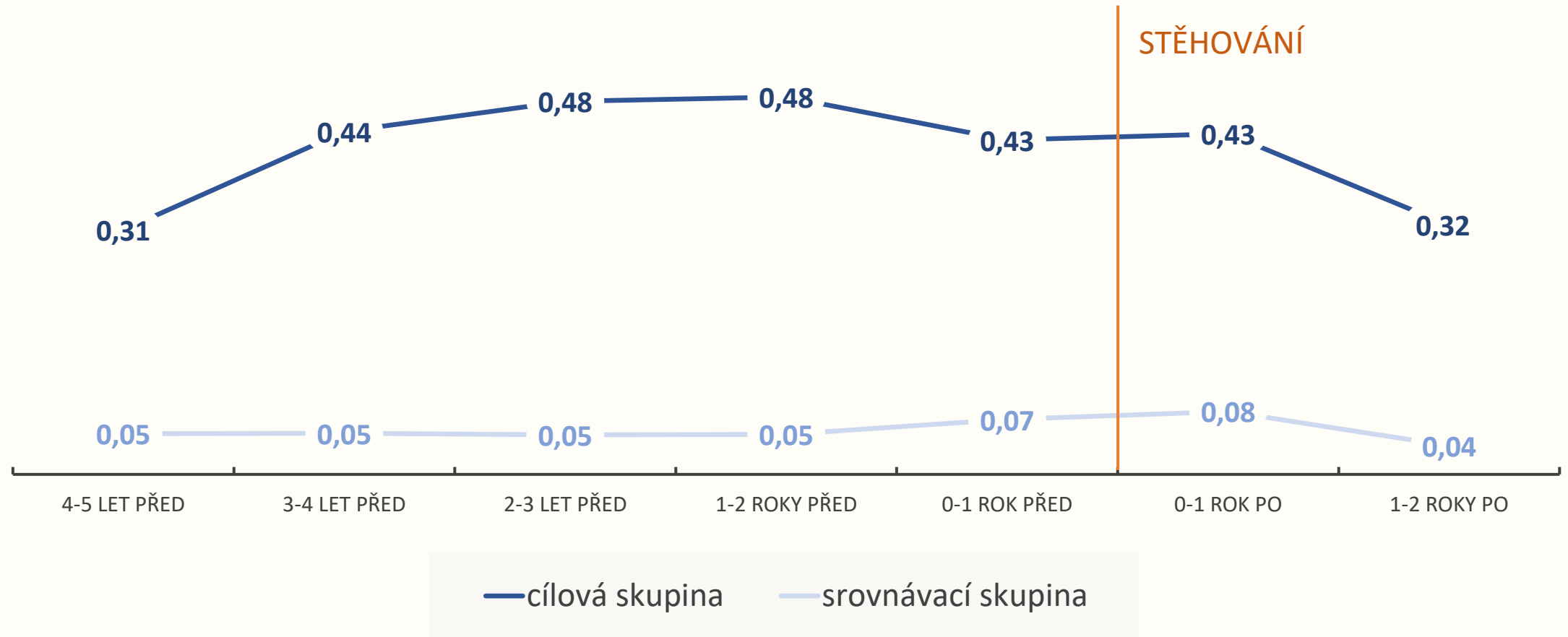
srovnávací skupiny – osob z obecné populace

odpovídající pohlavím, věkem a krajem bydliště.

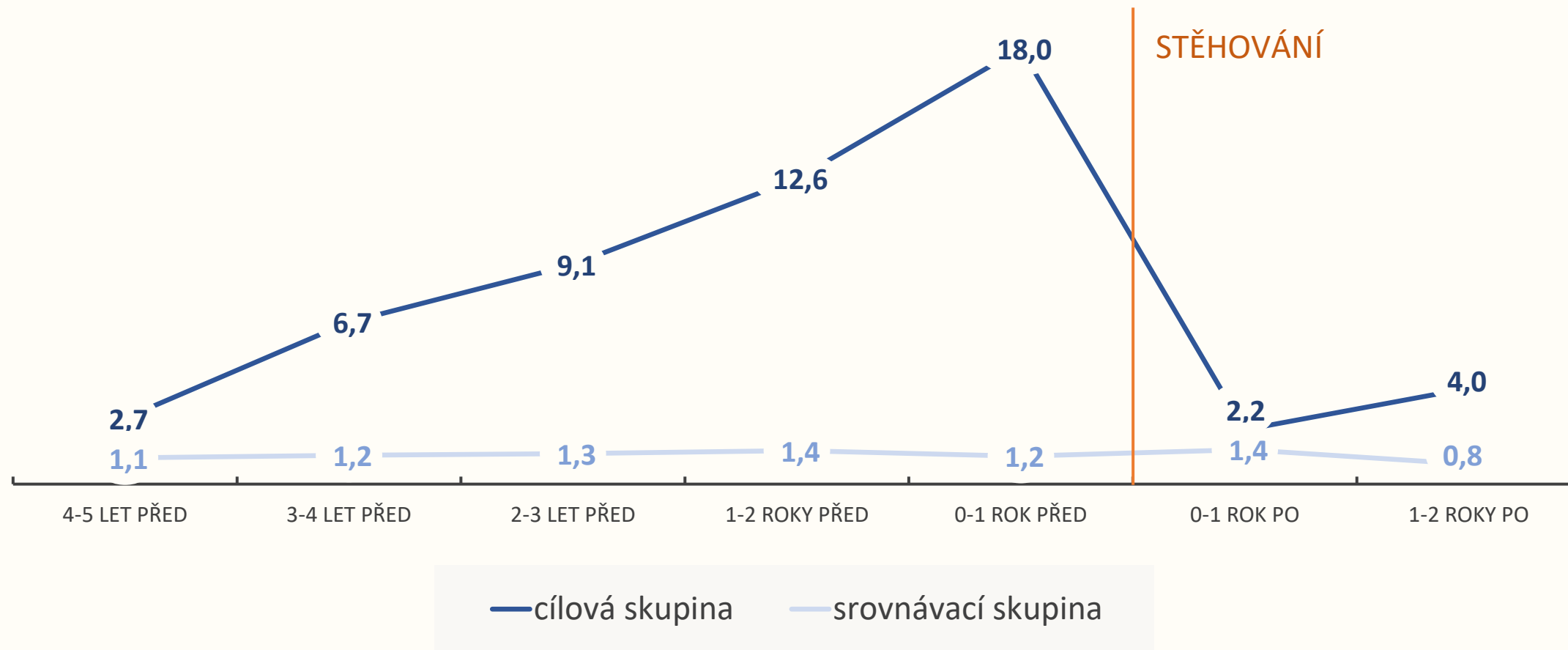
Pohotovost – průměrný počet kontaktů na osobu

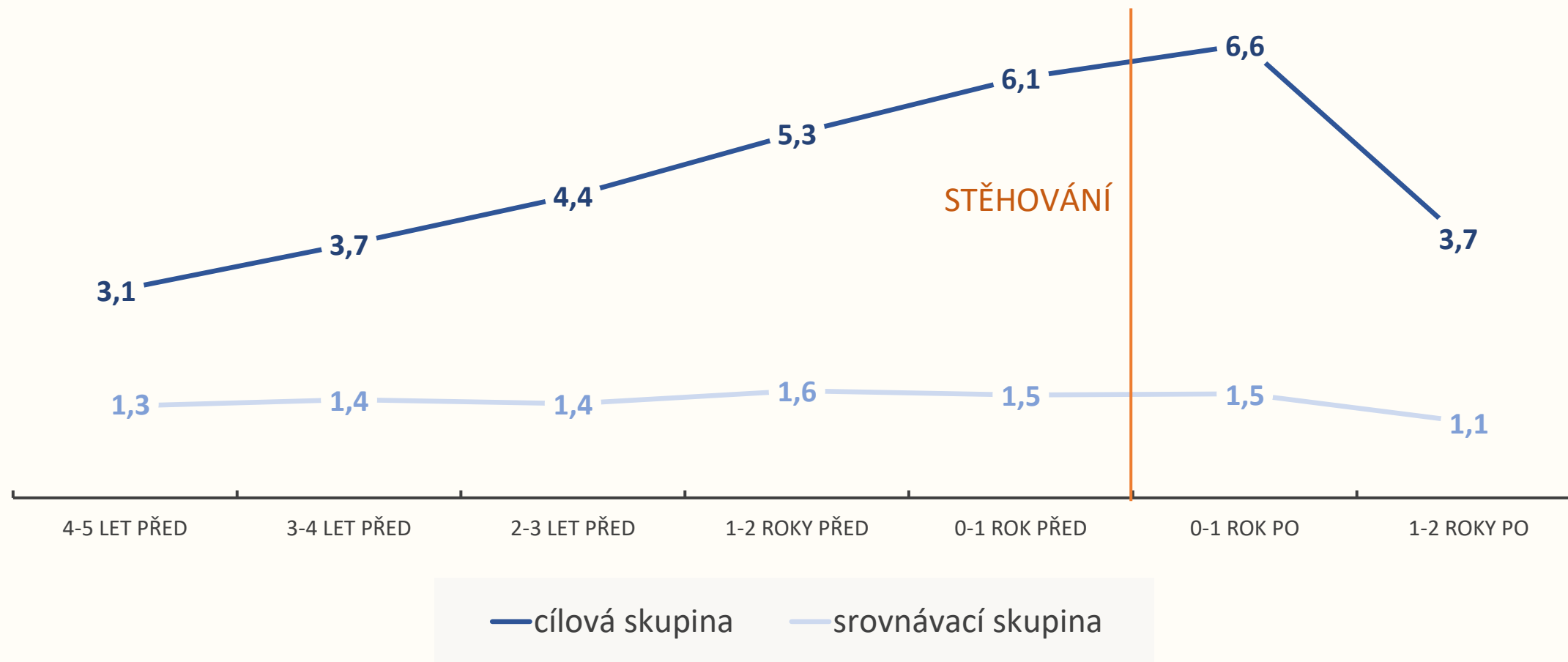
Záchranka – průměrný počet kontaktů na osobu

Průměrná délka dlouhodobých hospitalizací na osobu

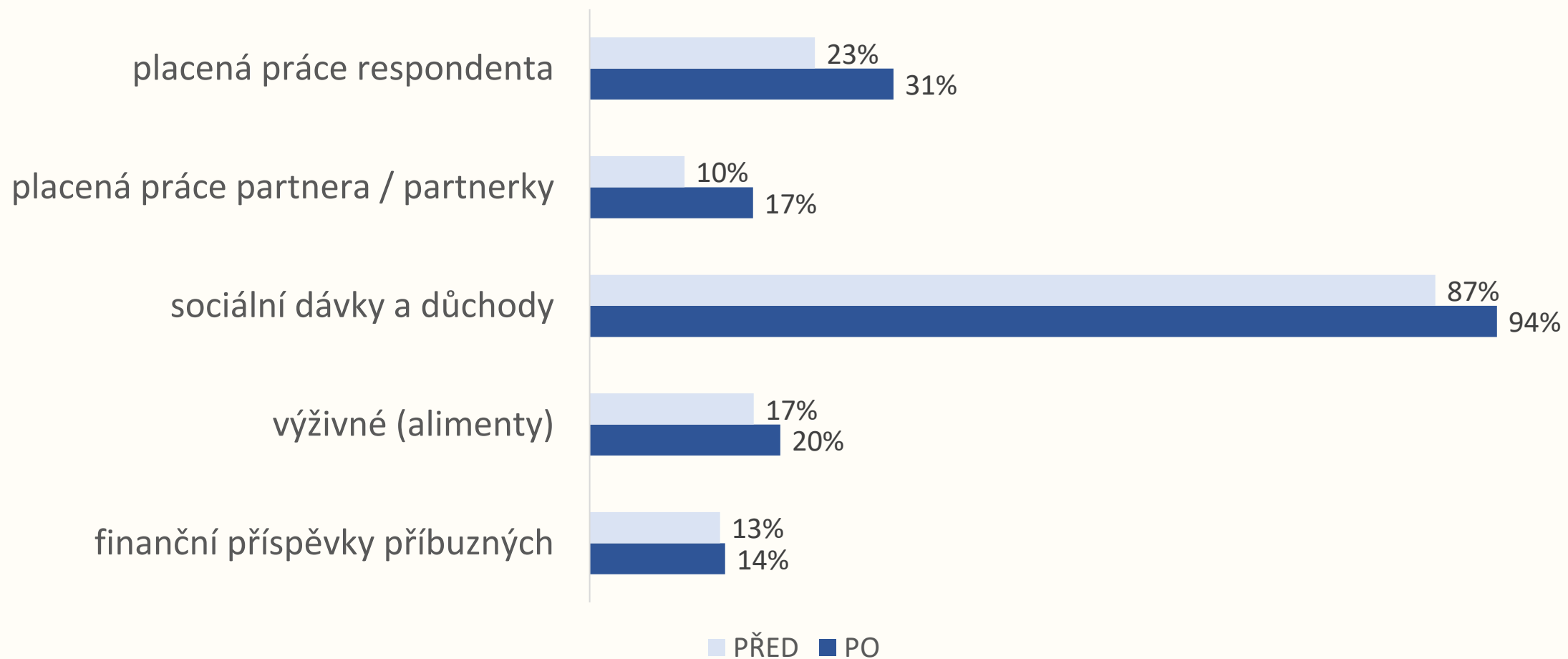
Průměrné množství balení psychofarmak na osobu

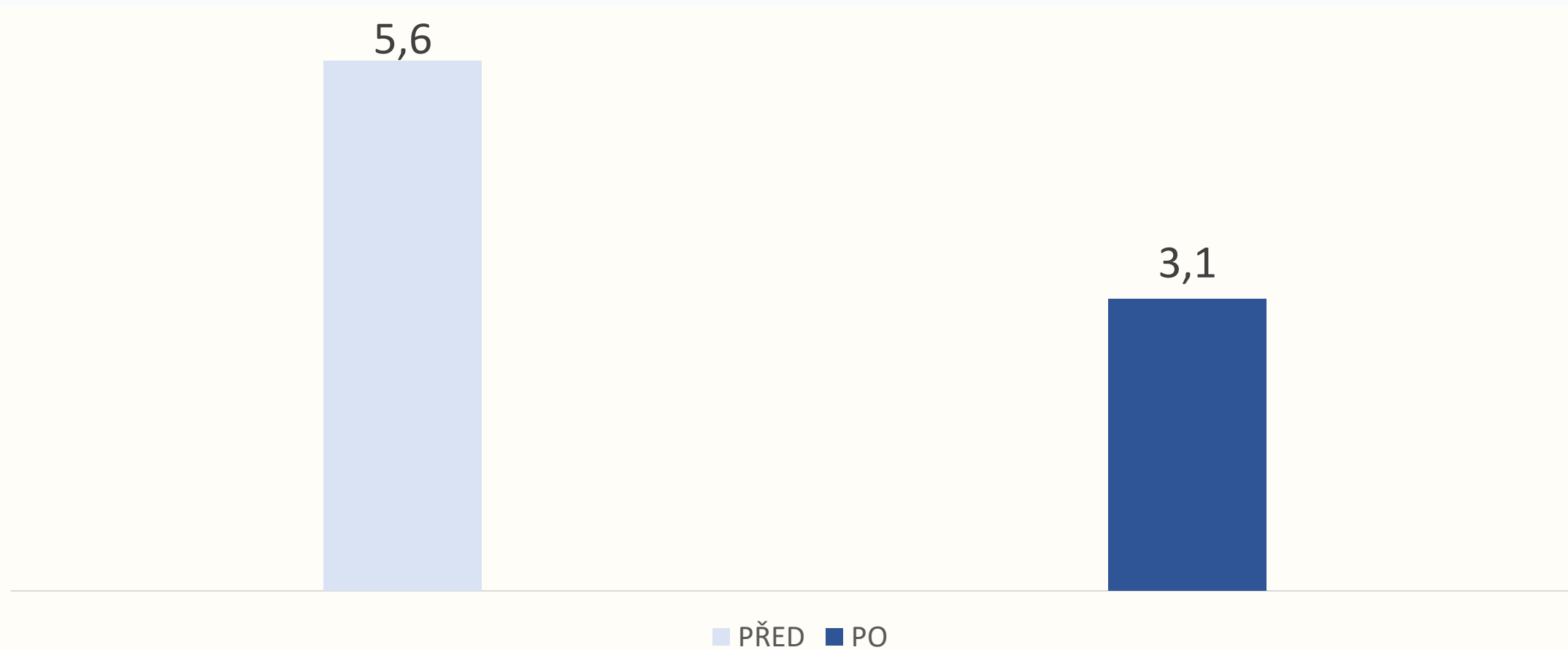

ZAMĚŠTNÁNÍ A FINANCE

Zdroje příjmu domácností

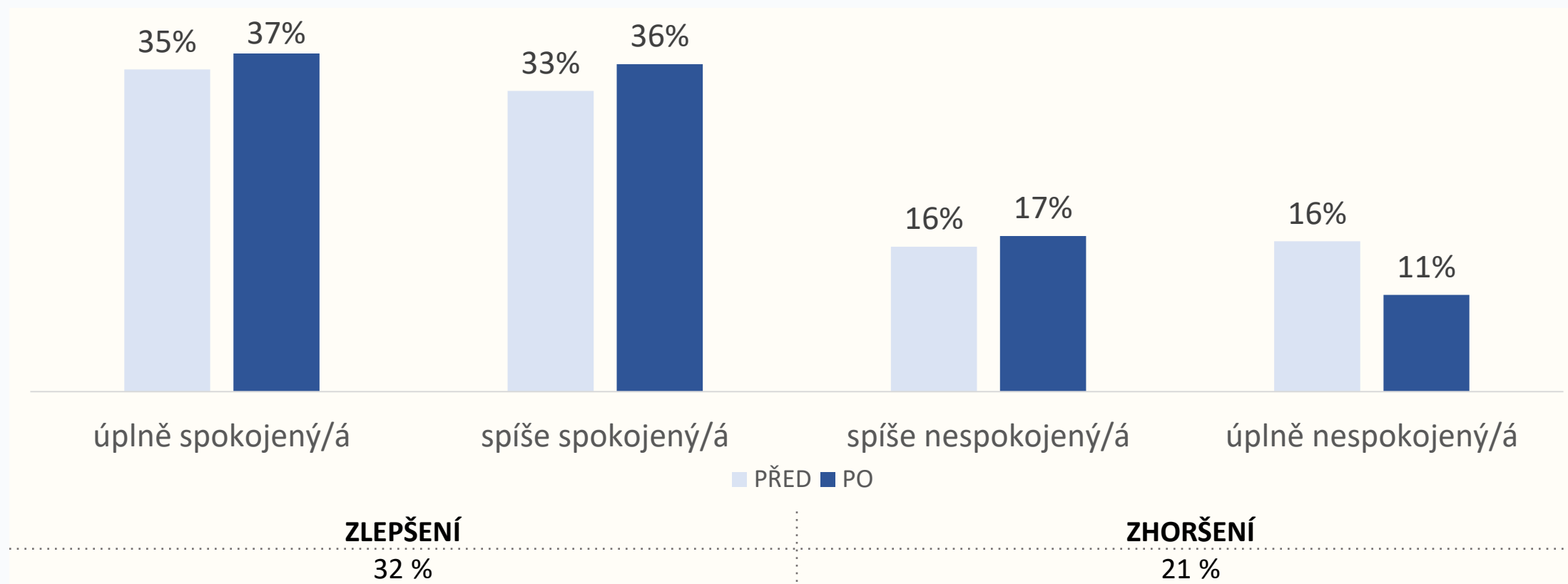
Průměrný počet dní v měsíci bez peněz

SOCIÁLNÍ INKLUZE

Spokojenost se vztahy s nejbližšími příbuznými

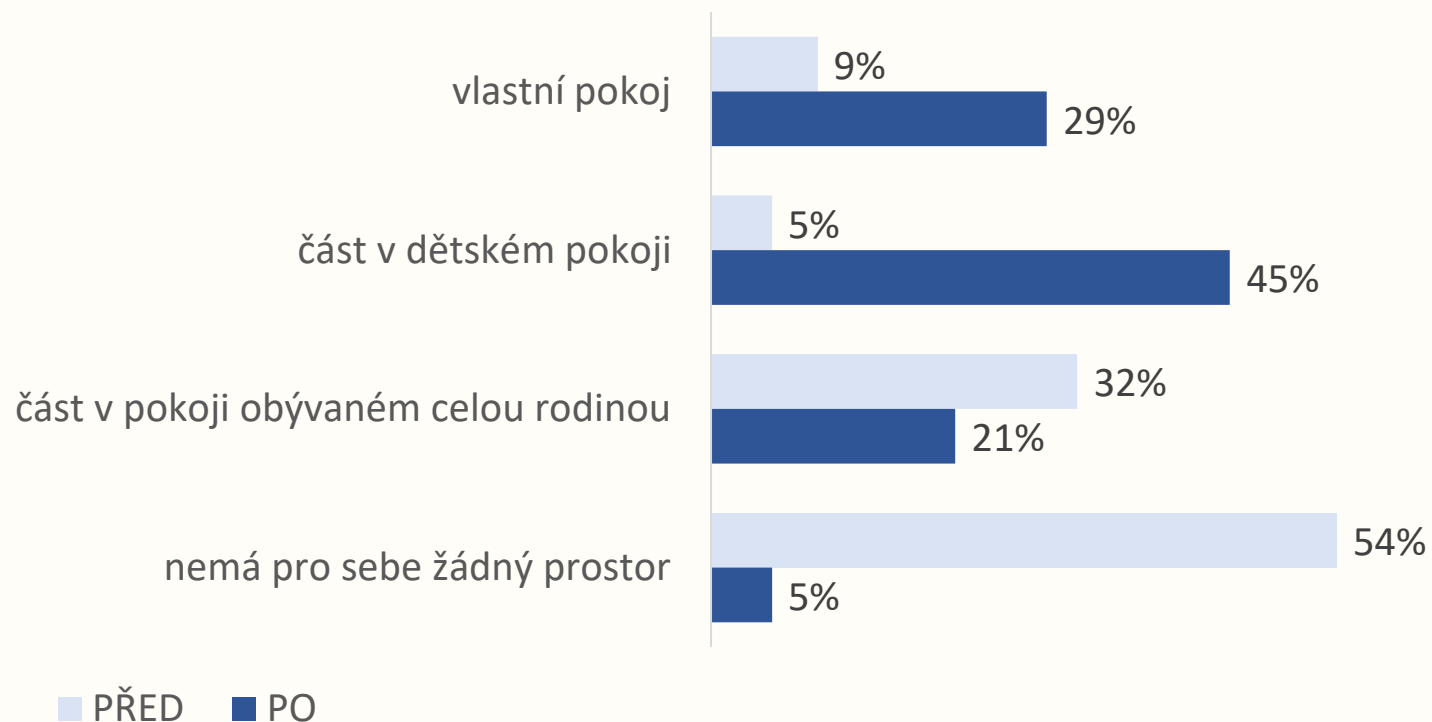

Výrazně vzrostl podíl respondentů, kteří uvedli, že se **v případě vážného problému mohou spolehnout na sociálního pracovníka či některého pracovníka podpůrné organizace** (z 30 procent na 60 procent).

DĚTI

Prostor pro rozvoj dětí

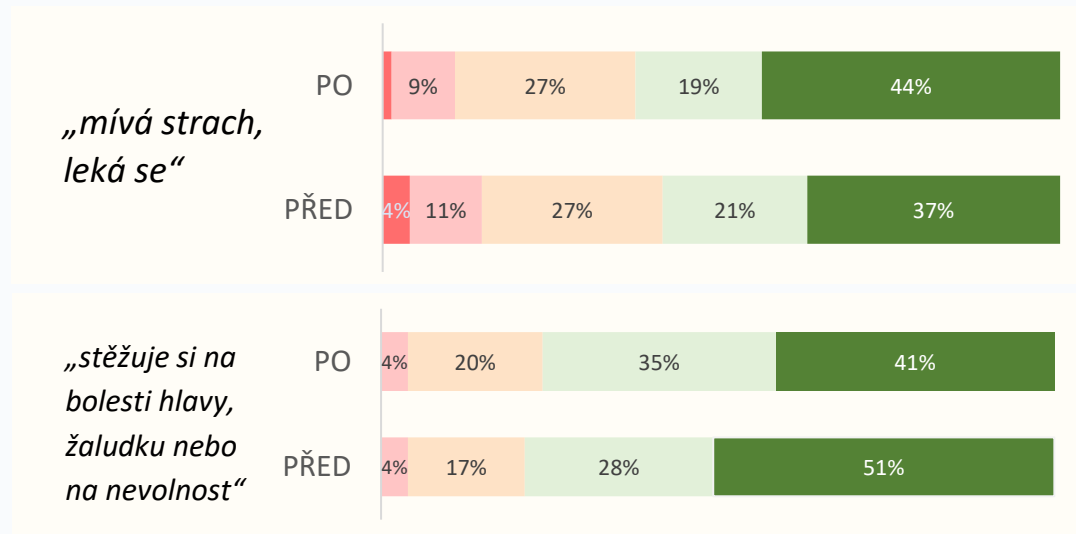
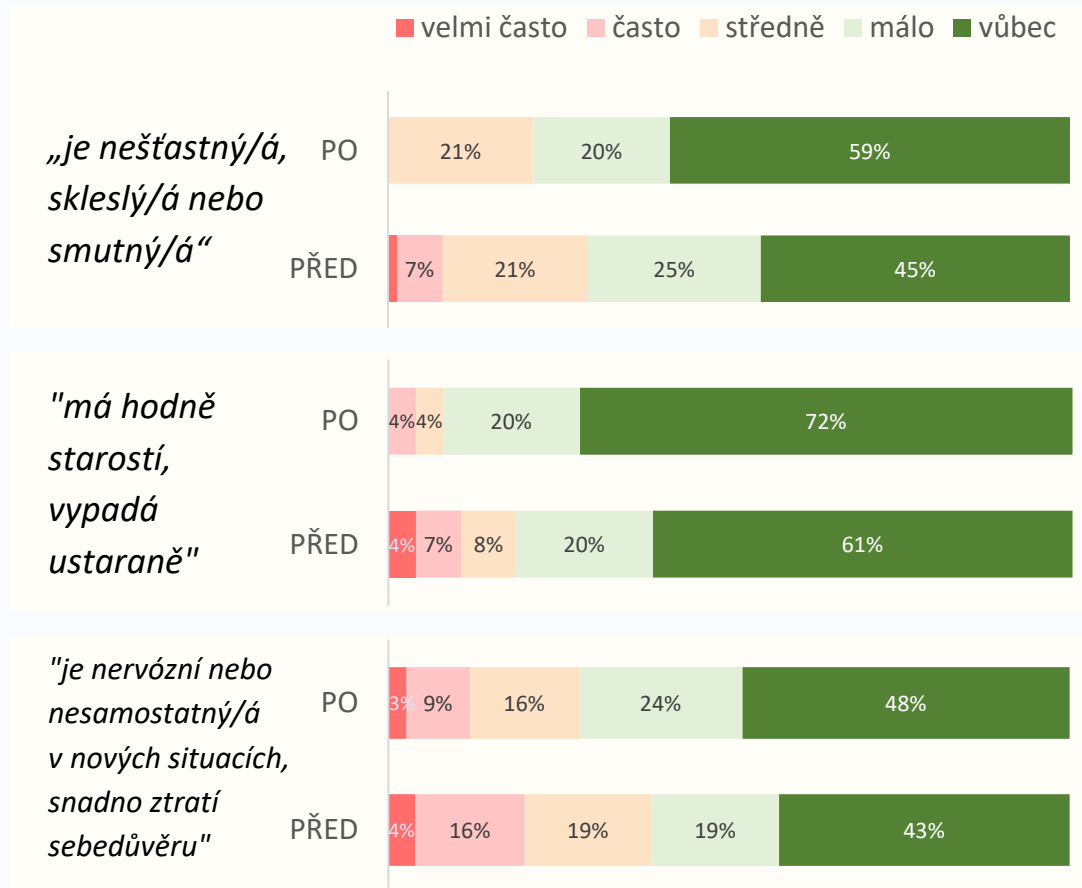
PROSTOR PRO DĚTI SE U 74 % DOMÁCNOSTÍ ZLEPŠIL

„Děti mají své zázemí, mohou si zvat kamarády.“

„Syn má vlastní pokoj, který má plně vybavený, rád v něm tráví volný čas.“

„Děti mají svůj společný pokojík, kde má každý svou postel a hračky. Mají podmínky pro učení.“

Psychická pohoda dětí

„Děti vnímáme my i samotná klientka jako klidnější, jsou ve větší psychické pohodě. Mají jeden společný pokoj, každé své místo.“